

USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda
a soudců JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D., a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D. ve věci

navrhovatele: **M. U.**

za účasti:

1) **Obecní úřad Osoblaha**
sídlem Na Náměstí 106, 793 99 Osoblaha

2) **Spokojená rodina = rozvoj Osoblažska**
jednající volební zmocněnkyní J.H.

3) **Svoboda a přímá demokracie – Tomio Okamura (SPD)**
jednající volebním zmocněncem D.B.

4) **NOVÝ IMPULS 2018**
jednající volební zmocněnkyní Ing. H. R.

5) **Ing. A. R.**

o návrhu na neplatnost voleb, event. neplatnost volby kandidáta

takto:

I. Návrh **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje

1. Navrhovatel se návrhem ze dne 10. 10. 2018 domáhal toho, aby soud rozhodl o neplatnosti voleb do obecního zastupitelstva obce Osoblaha, konaných ve dnech 5. a 6. října 2018, eventuálně aby rozhodl o neplatnosti volby kandidáta Ing. A. R.
2. V návrhu namítal tři okruhy skutečností, majících dle něj nezákonný vliv na průběh voleb. Předně uvedl, že v obci Osoblaha je umístěn Domov pro seniory, jehož ředitelka Bc. P. B. kandidovala za sdružení NOVÝ IMPULS 2018. Tato skutečnost vyvolává podezření, že řada uživatelů Domova, kteří jsou zbaveni či omezeni ve způsobilosti k právnímu jednání, mohla odvolit, aniž by k tomu byla oprávněna. Dále volby v Domově probíhaly tak, že ředitelka domova společně se sociální pracovnící L. Ř. pro své svěřence upravily volební lístky tak, že je samy vyplnily ve snaze získat co nejvíce hlasů pro kandidáty NOVÝ IMPULS 2018. Navrhovatel dále uvedl, že okrsková volební komise pro volby do zastupitelstva obce Osoblaha byla složena ze 12 členů, přičemž 9 z nich bylo jmenováno na neobsazená místa místostarostou obce M. K z řad zaměstnanců obecního úřadu, z nichž někteří jsou v příbuzenském poměru. Navrhovatel vytkl starostovi obce, že na úřední desce nevyzval občany k účasti na práci ve volební komisi, ale obsadil tuto komisi přednostně zaměstnanci obecního úřadu, což vzbuzuje důvodné pochybnosti o jejich nezávislosti. K tomu podotkl, že volební místnost (malý sál v obecním kulturním domě) má pět vstupních dveří a k nim mělo klíče (a tím i přístup do volební místnosti) více osob. Konečně navrhovatel namítl neplatnost hlasování proto, že „*má prokazatelně zjištěno*“ že jeho osobu volilo 120 občanů obce, avšak zjištěno bylo pouze 80 hlasů v jeho prospěch; při sčítání hlasů tak chybí 40 hlasů pro navrhovatele.
3. Volební orgán – tj. Obecní úřad Osoblaha – ve vyjádření k návrhu ze dne 12. 10. 2018 uvedl, že do volebního seznamu byli z Domova pro seniory zapsáni pouze svéprávní občané, kteří mají v Osoblaze trvalý pobyt. V uvedeném Domově pro seniory bylo celkem 17 osob, které projevíly zájem volit, ale jejich zdravotní stav jim neumožňoval dostavit se do volební místnosti; ti volili do přenosné volební urny, s níž se k nim dostavili tři členové volební komise. Pokud se týče obsazení volební komise, zapisovatelkou byla jmenovaná zaměstnankyně obecního úřadu Mgr. J. K., která jakožto zaměstnankyně obecního úřadu měla dostatečné znalosti v oblasti voleb. Jednotlivá politická hnutí a sdružení delegovala do komise celkem tři členy, mezi nimiž byla i zástupkyně hnutí, za nějž kandidoval navrhovatel (K. H. za „Svoboda a přímá demokracie – Tomio Okamura (SPD)“). Další členové byli dojmenováni místostarostou obce M. K. Není zákonnou povinností starosty vyzvat občany k účasti v okrskové volební komisi. Malý sál kulturního domu v Osoblaze je volební místností při každých volbách, přičemž veškeré přístupy do volební místnosti jsou vždy zamčeny, řádně zabezpečeny a zapečetěny. Toto bylo zkontrolováno celou volební komisí, včetně členky za navrhovatelovo politické hnutí. Ve volbách bylo vydáno celkem 380 úředních obálek, stejný počet obálek i hlasovacích lístků byl odevzdán.
4. Ing. A. R. a zmocněnkyně sdružení nezávislých kandidátů NOVÝ IMPULS 2018 Ing. H. R. ve svých podáních ze dne 18. 10. 2018 shodně uvedli, že kandidaturou ředitelky Domova pro seniory nebyl porušen žádný zákon, přičemž tato ředitelka, jakož i sociální pracovníce L. Ř. jsou lidmi, pracujícími dlouhodobě v sociální oblasti, a nedovolili by si manipulovat s volebními lístky. Manipulace s hlasovacími lístky ve 12členné komisi, kde jsou zástupci politických stran a hnutí, není možné. K zabezpečení volební místnosti neměl žádný z členů volební komise připomínky. Hlasy pro navrhovatele byly spočteny správně, ostatně ve volební komisi byla členka za jeho politické hnutí.

Shodu s prvopisem potvrzuje

5. Zmocněnkyně sdružení nezávislých kandidátů Spokojená rodina = rozvoj Osoblažska J. H. ve vyjádření k návrhu ze dne 19. 10. 2018 uvedla, že uvedené sdružení neshledalo v regulérnosti voleb v Osoblaze žádné pochybení a jeho výsledky plně respektuje.
6. Zmocněnkyně sdružení nezávislých kandidátů OSOBLAHA LIDEM O. S. ve vyjádření ze dne 19. 10. 2018 uvedla, že byla členkou volební komise a z jejího hlediska vše proběhlo podle pravidel tak, jak mělo.
7. Podle § 60 odst. 2 a 4 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZVZO“), návrh na neplatnost voleb, resp. návrh na neplatnost volby kandidáta může podat navrhovatel, má-li zato, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky voleb, resp. výsledek volby tohoto kandidáta.
8. Krajský soud předně zdůrazňuje, že soudy rozhodující ve věcech volebních dovodily, že pro procesní úpravu volebního soudnictví a postup v takovém řízení platí vyvratitelná domněnka, že volební výsledek odpovídá vůli voličů. Předložit přesvědčivé důkazy k jejímu vyvrácení je přitom povinností toho, kdo volební pochybení namítá (viz nálezy Ústavního soudu ČR ze dne 10. 2. 2015, sp. zn. III. ÚS 3673/14). V nálezu ze dne 29. 1. 2007 sp. zn. IV. ÚS 787/06 Ústavní soud uzavřel, že možnost příčinné souvislosti mezi volební vadou a složením zastupitelského sboru je třeba v řízení řádně prokázat; volební soud se nemůže zabývat důvodností pouhých domněnek, nepodložených žádnými konkrétními skutečnostmi.
9. Ustálená právní praxe (srov. např. nálezy Ústavního soudu ČR ze dne 12. 12. 2006 sp. zn. I. ÚS 768/06) neměnně trvá na tom, že volební soudnictví je založeno na ochraně mandátu a porušení zákona musí být nutně pro úspěšnost volebního návrhu zjištěno a prokázáno. Avšak ani pak nelze dovozovat, že by každé porušení zákona muselo nutně vést k tak závažným důsledkům jako je nezvolení voleného zastupitelského orgánu. Je proto třeba zkoumat, do jaké míry mělo (mohlo mít) porušení zákona vliv na výsledek hlasování – rozhodnutí o zvolení konkrétních kandidátů. Přitom je třeba mít na paměti, že intenzita uvedené nezákonnosti musí v konkrétním případě dosahovat takového stupně, že je možno se důvodně domnívat, že pokud by k takovému jednání nedošlo, bylo by rozložení mandátu v zastupitelském sboru jiné (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 7. 2004 č. j. Vol 6/2004-12, publ. pod č. 354/2004 Sb. r. NSS).
10. Ve světle výše uvedených judikturních postulátů krajský soud zhodnotil námitky navrhovatele.
11. Pokud se týče námitky manipulace s lístky klientů Domova pro seniory v Osoblaze, pak soud předně poznamenává, že návrh pracuje s podezřením a nedůvěrou, způsobenou skutečností, že do zastupitelstva obce Osoblaha kandidovala ředitelka tohoto zařízení. K nezákonnému vyplňování lístků z její strany a ze strany sociální pracovníce L. Ř. nebylo navrhovatelem v rovině tvrzení uvedeno, kolika (nejméně) voličů se to týkalo, ani k tomu nebyly nabídnuty žádné důkazy. Nadto soud podotýká, že i nepochybné prokázání neplatnosti několika hlasů není důvodem pro zrušení voleb, neovlivní-li odečtení těchto hlasů volební výsledek (srov. rozhodnutí správního soudního dvora ve Vídni ze dne 27. 1. 1886 ve věci č. 3126/85, publ. pod č. Budw. 2887, Popel. 539). Soud proto přijal pracovní předpoklad, že by se u všech 17 osob, kteří volili do přenosné volební schránky v Domově pro seniory, prokázalo, že v rozporu s jejich vůlí odevzdali všechny hlasy sdružení NOVÝ IMPULS 2018, a přepočítal odevzdané hlasy s tím, že uvedenému sdružení odečetl 187 hlasů

Shodu s prvopisem potvrzuje

(17 x 11 hlasů); i při tomto přepočtu zůstalo rozložení mandátů v zastupitelstvu beze změny. I kdyby se tedy prokázalo beze zbytku návrhové tvrzení, nemělo by žádného vlivu na výsledek volby, a nebylo by důvodem k vyhovění návrhu.

12. Pokud se týče námitek ohledně složení okrskové volební komise, předesílá soud, že dle § 17 odst. 2 ZVZO každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do zastupitelstva obce, může delegovat nejpozději do 30 dnů přede dnem voleb jednoho člena a jednoho náhradníka do okrskové volební komise v každém volebním okrsku, ve kterém se do příslušného zastupitelstva volí. Není-li takto dosaženo nejnižšího stanoveného počtu členů okrskové volební komise podle § 15 odst. 1 písm. d), jmenuje členy na neobsazená místa starosta. Zákon tedy ukládá starostovi obce zajistit dostatečný počet členů okrskové volební komise, přičemž není podmínkou, aby se tak dělo prostřednictvím výzvy na úřední desce, jak se mylně domnívá navrhovatel. Pokud se týče vlivu skutečnosti, že členy volební komise byli zaměstnanci obce, resp. osoby v příbuzenském poměru k některým kandidátům, pak se návrh pohybuje zcela v rovině pouhých pochybností, nepodložených žádnými konkrétními vadami činnosti komise. Konkrétní porušení ZVZO tak není ani tvrzeno, natož prokázáno. Soud nadto akcentuje, že členkou volební komise byla i delegátka za politické hnutí navrhovatelovo, přičemž je to právě účast delegátů jednotlivých politických stran a hnutí, jež má sloužit „*k zabezpečení poctivosti voleb, zabránění manipulaci s odevzdanými hlasovacími lístky a realizací principu volné, rovné a svobodné soutěže politických sil v demokratickém politickém systému*“ (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2014 č. j. Vol 23/2014-110, publ. pod č. 3162/2015 Sb. r. NSS).
13. Stejně tak soud posuzuje i námitku, že klíče a vstup do volební místnosti mělo více nepovolaných osob. jedná se rovněž jen o skutečnost, která by mohla mít jen hypotetický vliv na výsledek voleb, není nikterak prokazována; nadto jak plyne z vyjádření Obecního úřadu Osoblaha, přístupy do volební místnosti byly řádně zapečetěny a zkontrolovány volební komisí, včetně delegátky navrhovatelova politického hnutí.
14. K námitce, že navrhovatel má prokazatelně zjištěno, že jej volilo 120 osob, tedy o 40 osob více, než kolik vykazují sečtené volební výsledky, soud uvádí, že návrh neobsahoval žádný důkazní návrh k prokázání tvrzené skutečnosti, že navrhovatel byl volen 120 občany obce, ba ani popis toho, jak tuto informaci „prokazatelně“ navrhovatel získal. Již jen z toho důvodu je námitka nedůvodná. Nadto soud poukazuje na to, že i kdyby se navrhovatelem tvrzený počet odevzdaných hlasů prokázal, pak připočtení 40 hlasů ve prospěch politického hnutí navrhovatele by i tak (ba ani v kombinaci s odečtením výše uvedených 187 hlasů obyvatelů Domova pro seniory) nemělo žádný vliv na výsledné rozložení mandátů v zastupitelstvu obce Osoblaha. I při získání 536 hlasů (namísto zjištěných 496 hlasů) by hnutí Svoboda a přímá demokracie – Tomio Okamura (SPD) připadl jen jeden mandát.
15. Skutečnosti uváděné navrhovatelem nejsou proto způsobilé zpochybnit ani výsledky voleb jako celku, ani získání mandátu Ing. A. R., kandidátem sdružení NOVÝ IMPULS 2018.
16. Protože všechny námitky navrhovatele shledal soud nedůvodnými, byl návrh v souladu s ustanovením § 90 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnut.

Shodu s prvopisem potvrzuje

17. O náhradě nákladů řízení účastníků bylo rozhodnuto v souladu s ustanovením § 93 odst. 4 s. ř. s., podle něhož ve věcech volebních nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení nejsou opravné prostředky přípustné (§ 104 odst. 1 s. ř. s.).
Toto usnesení nabývá právní moci vyvěšením na úřední desku soudu (§ 93 odst. 5 věta druhá s. ř. s.).

Ostrava 22. října 2018

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje